

BIBLIOGRAFIA

I. Literatura podstawowa

Dzieła Florovsky'ego cytowane są głównie na podstawie *The Collected Works (CW)*, tomy I–XIV:

- CW I — *Bible, Church, Tradition: An Eastern Orthodox View (Volume One in The Collected Works of Georges Florovsky)*, Belmont Mass., 1972:
- „The Lost Scriptural Mind”, 9–16;
 - „Revelation and Interpretation”, 17–36;
 - „The Catholicity of the Church”, 37–55;
 - „The Church: Her Nature and Task”, 57–72;
 - „The Function of Tradition in the Ancient Church”, 73–92;
 - „The Authority of the Ancient Councils and the Tradition of the Fathers”, 93–103;
 - „St. Gregory Palamas and the Tradition of the Fathers”, 105–120.
- CW II — *Christianity and Culture (Volume Two in The Collected Works of Georges Florovsky)*, Belmont Mass., 1974:
- „Faith and Culture”, 9–30;
 - „The Predicament of the Christian Historian”, 31–65;
 - „Antinomies of Christian History: Empire and Desert”, 67–100;
 - „The Iconoclastic Controversy”, 101–119;
 - „Christianity and Civilization”, 121–130;
 - „The Social Problem in the Eastern Church”, 131–142;
 - „Patriarch Jeremiah II and the Lutherans Divines”, 143–155;
 - „The Greek Version of the Augsburg Confession”, 157–160;
 - „The Orthodox Churches and the Ecumenical Movement prior to 1910”, 161–231.
- CW III — *Creation and Redemption (Volume Three in The Collected Works of Georges Florovsky)*, Belmont Mass., 1976:

- „The Valley of the Shadow of Death”, 11–18;
- „Revelation, Philosophy, and Theology”, 21–40;
- „Creation and Creationhood”, 43–78;
- „The Darkness of the Night”, 81–91;
- „Redemption”, 95–159;
- „*Cur Deus Homo? The Motive for the Incarnation*”, 163–170;
- „The Ever–Virgin Mother of God”, 171–188;
- „The Sacrament of Pentecost”, 189–200;
- „On the Veneration of Saints”, 201–208;
- „Holy Ikons”, 209–212;
- „The ‘Immortality’ of the Soul”, 213–240;
- „The Last Things and The Last Events”, 243–265.
- CW IV — *Aspects of Church History (Volume Four in The Collected Works of Georges Florovsky)*, Belmont Mass., 1975:
 - „Patristic Theology and the Ethos of the Orthodox Church”, 11–30;
 - „The Fathers of the Church and the Old Testament”, 31–38;
 - „St. Athanasius’ Concept of Creation”, 39–62;
 - „The Patristic Age and Eschatology: An Introduction”, 63–78;
 - „St. John Chrysostom: The Prophet of Charity”, 79–87;
 - „The Anthropomorphites in the Egyptian Desert”, 89–96;
 - „Theophilus of Alexaandria and Apa Aphou of Pemdje”, 97–129;
 - „The Hagia Sophia Churches”, 131–135;
 - „Russian Missions: An Historical Sketch”, 139–155;
 - „Western Influences in Russian Theology”, 157–182;
 - „The Ways of Russian Theology”, 183–209;
 - „Orthodox Ecumenism in the Nineteenth Century”, 213–277.
- CW V — *Ways of Russian Theology: Part One (Volume Five in The Collected Works of Georges Florovsky)*, Belmont Mass., 1979.
- CW VI — *Ways of Russian Theology: Part Two (Volume Six in The Collected Works of Georges Florovsky)*, Belmont Mass., 1979; (wyd. ros. obydwu części: *Puti Russkogo Bogosłowia*, Paris 1937 (1983³)).
- CW VII — *The Eastern Fathers of the Fourth Century (Volume Seven in The Collected Works of Georges Florovsky)*, Vaduz 1987.
- CW VIII — *The Byzantine Fathers of the Fifth Century (Volume Eight in The Collected Works of Georges Florovsky)*, Vaduz 1987.
- CW IX — *The Byzantine Fathers of the Sixth to Eighth Century (Volume Nine in The Collected Works of Georges Florovsky)*, Vaduz 1987.

- CW X — *The Byzantine Ascetic and Spiritual Fathers (Volume Ten in The Collected Works of Georges Florovsky)*, Vaduz 1987.
- CW XI — *Theology and Literature (Volume Eleven in The Collected Works of Georges Florovsky)*, Vaduz 1989.
- „The Quest for Religion in 19th Century Literature: Three Masters — Gogol, Dostoevsky, Tolstoy”, 13–31;
 - „Tiutchev and Vladimir Soloviev”, 33–45;
 - „The Historical Premonitions of Tiutchev”, 46–56;
 - „The Tortuous Religious Path of Gogol”, 57–66;
 - „Dostoevsky and Europe”, 67–81;
 - „The Evolution of Dostoevskian Concept of Human Freedom”, 82–89;
 - „*The Brothers Karamazov*: An Evaluation of Komarovich's Work”, 90–93;
 - „On the Origins of the Tolstoyan World View”, 94–101;
 - „Vladimir Soloviev and Dante: The Problem of Christian Empire”, 102–113;
 - „The Rationalistic Religion of Tolstoy”, 114–121;
 - „An Unpublished Essay by Vladimir Soloviev”, 122–131;
 - „An Unpublished Letter by Goncharov”, 132–140;
 - „The Crisis of Faith in Turn-of-the-Century Russian Poetry”, 141–145;
 - „From the Ascetic Mystics of Soloviev to the Mystical Romance of Blok”, 146–149;
 - „V. V. Rozanov and the Naturalistic Fallacy”, 150–151;
 - „A Critique for the Dostoevsky and Hawthorne Comparison”, 153–173;
 - „Dostoevsky's Vision of the Golden Age and Human Freedom”, 174–191;
 - „The Correspondence between Tolstoy and the American Shakers: Introduction and Texts”, 192–200.
- CW XII — *Philosophy. Philosophical Problems and Movements (Volume Twelve in The Collected Works of Georges Florovsky)*, Vaduz 1989:
- „The Slyness of Reason”, 13–22;
 - „The Crisis of German Idealism I: The 'Hellenism' of German idealism”, 23–30;
 - „The Crisis of German idealism II: The Crisis of Idealism as the Crisis of the Reformation”, 31–41;
 - „The Dead Ends of Romanticism”, 42–65;
 - „On the Metaphysics of Judgment”, 66–74;
 - „The Metaphysical Premises of Utopianism”, 75–93;

- „Fedorov and the Project of Imaginary Cause: On N. F. Fedorov and His Successors”, 94–109;
- „Human Wisdom and the Great Wisdom of God”, 110–121;
- „The Weariness of the Spirit: On Florensky’s *The Pillar and Confirmation of Truth*”, 122–127;
- „On the Philosophy of Charles Renouvier”, 128–132;
- „*In Memoriam: Andrew Karpov*”, 133;
- „On Koyré’s *La philosophie et le problème nationale en Russie*”, 134–135;
- „Prince S. N. Trubetskoy as a Philosopher”, 136–138;
- „On Chizhevsky’s *Philosophy in the Ukraine*”, 139–140;
- „On Chizhevsky’s *History of Ukrainian Philosophy*”, 141–142;
- „On the Substantiation of Logical Relativism”, 143–169;
- „The Philosophical Foundations of Solzhenitsyn’s Vision of Arts”, 170–184;
- CW XIII — *Ecumenism I. A Doctrinal Approach (Volume Thirteen in The Collected Works of Georges Florovsky)*, Vaduz 1989:
 - „Theological Tensions Among Christians”, 9–13;
 - „The Problem of Christian Reunification: The Dangerous Path of Dogmatic Minimalism”, 14–18;
 - „The Need for Patience”, 19–21;
 - „Ecumenical Aims and Doubts: An Address at the First Assembly of the World Council of Churches in Amsterdam, 1948”, 22–27;
 - „The Tragedy of Christian Divisions”, 28–33;
 - „Schism and the Branch Theory”, 34–35;
 - „The Boundaries of the Church”, 36–45;
 - „The Eucharist and Catholicity”, 46–57;
 - „The House of the Father”, 58–80;
 - „The Church and the Communion of Saints”, 81–85;
 - „The Elements of the Liturgy: An Orthodox View”, 86–94;
 - „Worship and Every-Day Life: An Eastern Orthodox View”, 95–101;
 - „Reflections on the Theology of the Reformation”, 102–133;
 - „The True Church”, 134–135;
 - „The Quest for Christian Unity and the Orthodox Church”, 136–144;
 - „The Church of South India”, 145–148;
 - „Open Communion and Intercommunion”, 149–150;
 - „Apostolic Tradition and Ecumenism”, 151–159;
 - „The Orthodox Contribution to the Ecumenical Movement”, 160–164;

- „The Testimony of the Church Universal”, 165–167;
 - „A Criticism of the Lack of Concern for Doctrine among Russian Orthodox Believers”, 168–170;
 - „The Witness of the Orthodox Church”, 171–173;
 - „To the Orthodox People: The Responsibility of the Orthodox Church in America”, 174–179;
 - „Consider Your Ways”, 180–184;
 - „A Critique of Zander’s Ecumenical Thought”, 185–192;
 - „A Critique of the Church of God in the Theology of Henry Nelson Wieman”, 193–198;
 - „A Review: Zankow’s *Das Orthodoxe Christentum des Ostens*”, 199–201.
- CW XIV — *Ecumenism II. A Historical Approach (Volume Fourteen in The Collected Works of Georges Florovsky)*, Vaduz 1989:
- „On the History of Ecclesiology”, 9–17;
 - „The Reformation Spirit and the Early Christianity”, 18–19;
 - „The Early, ‘Undivided’ Church and Communion”, 20–28;
 - „The Historical Problem of a Definition of the Church”, 29–37;
 - „Ecumenism and Reformation”, 38–39;
 - „The Greek and Latin Mind in the Early Ages of the Church”, 40–47;
 - „St. Cyprian and St. Augustine”, 48–51;
 - „Rome, the Reformation, and Orthodoxy”, 52–58;
 - „Peter Mogila”, 59–62;
 - „Early Russian Ecumenism”, 63–109;
 - „Russian Orthodox Ecumenism in the 19th Century”, 110–163;
 - „The Russian Orthodox in North America”, 164–168;
 - „My Personal Participation in the Ecumenical Movement”, 169–173;
 - „Orthodox Participation in the Amsterdam Assembly”, 174–181;
 - „Oxford and Chichester”, 182–186;
 - „The World Council of Churches”, 187–193;
 - „Evanston 1954”, 194–196;
 - „An Overview of the Ecumenical Movement Since 1927”, 197–201;
 - „On the Upcoming Council of the Roman Catholic Church”, 202–206;
 - „Some Contributors to 20th Century Ecumenical Thought”, 207–213.

Artykuły nie zawarte w *The Collected Works* są cytowane w formie skróconej:

- „The Challenge of Disunity”, VTQ 3(1954/55) nr 1–2, 31–36.
- „Christ and His Church. Suggestions and Comments”, [w:] *1054–1954 L'Église et les Églises. Études et travaux sur l'Unité chrétienne offerts à Dom Lambert Beauduin*, Vol. II, 159–170, Chevetogne 1955.
- „The Christian Hellenism”, *The Orthodox Observer* 442(1957), 9–10.
- „Le corps du Christ vivant: Une interprétation orthodoxe de l'Église”, [w:] *La Sainte Église Universelle: Confrontation Oecuménique*, Neuchâtel/Paris 1948, 9–57.
- „The Doctrine of the Church and the Ecumenical Problem”, ER 2(1949/1950), 152–161.
- „El diálogo ecuménico”, [w:] *Diálogos de la Cristianidad: Encuesta*, wyd. L. V. Romeu, Salamanca 1964, 97–105.
- „Hellenismus: Hellenisierung (des Christentums)”, *Weltkirchenlexikon*, wyd. F. H. Littell i H. H. Waltz, Stuttgart 1960, kol. 540–541.
- „The Legacy and the Task of Orthodox Theology”, ATR 31(1949), No. 2, 65–71.
- „Obedience and Witness”, [w:] *The Sufficiency of God: Essays in Honor of W. A. Visser't Hoff*, red. R. C. Mackie, C. C. West, London 1963, 58–70.
- „Patristics and Modern Theology”, [w:] *Procès-verbaux du premier Congrès de Théologie Orthodoxe à Athènes, 29 Novembre–6 Décembre 1936*, red. H. S. Alivisatos, Athens 1939, 238–242.
- „Scripture and Tradition: An Orthodox Point of View”, *Dialog* 2(1963), nr 4, 288–293.
- „The Work of the Holy Spirit in Revelation”, *Journal of the Fellowship of St. Alban and St. Sergius*, 17(1932), 5–16.

II. Opracowania

- BIRD T., *Georges V. Florovsky: Russian Scholar and Theologian*, ABR 16(1965), 444–454.
In Memoriam Georges Florovsky 1893–1979, GOTR 24(1979), nr 4, 342–350.
- BLANE A., *A Sketch of the Life of Georges Florovsky*, [w:] *Georges Florovsky. Russian Intellectual and Orthodox Churchman*, wyd. A. Blane, Crestwood N.Y. 1993, 11–217.

- CHAMBERAS P. A., *Some Aspects of the Ecclesiology of the Father Georges Vasilievich Florovsky*, [w:] *The Heritage of the Early Church. Essays in Honor of Georges Vasilievich Florovsky*, wyd. D. Neiman, M. Schatkin, Roma 1973, 421–436.
- KÜNKEL CH., *Christus Totus. Die Theologie Georges V. Florovskys*, Göttingen 1991.
Man's Creation and Salvation according to Georges Florovsky, Durham-Göttingen 1982.
 „The True Church is yet not the Perfect Church”. *Ökumenisches Denken und Handeln bei Georges Florovsky*, [w:] *Tausend Jahre Christentum in Russland. Zum Millenium der Taufe der Kiever Rus'*, red. K. C. Felmy, Göttingen 1988, 583–590.
- LELOUVIER N-Y., *Perspectives Russes sur L'Église. Un Theologien Contemporain: Georges Florovsky*, Paris 1968.
- MALONEY G. A., *The Ecclesiology of Father Georges Florovsky*, *DiakDial* 4(1969) nr 1, 17–25.
- MCVEY K., *The Role of Georges Florovsky in the Eurasian Controversy (1921–1928)*, Cambridge Mass. 1965.
- PELIKAN J., *Puti Russkogo Bogoslova: When Orthodoxy comes West*, [w:] *The Heritage of the Early Church. Essays in Honor of Georges Vasilievich Florovsky*, wyd. D. Neiman, M. Schatkin, Roma 1973, 11–16.
- RAEFF M., *Enticements and Rifts: Georges Florovsky as Russian Intellectual Historian*, [w:] *Georges Florovsky. Russian Intellectual and Orthodox Churchman*, wyd. A. Blane, Crestwood N.Y. 1993, 219–286.
- REXINE J. E., *The Collected Works of Father Georges Florovsky*, *DiakDial* 10(1975) nr 1, 73–79.
- SCHMEMANN A., *In Memoriam Fr. Georges Florovsky*, *VTQ* 23(1979) nr 3–4, 132–133.
Roll of Honour, *VTQ* 1(1952) nr 3, 5–11.
- SWIRIDOW J., *Niekotoryje aspekty bogosłowija Georgija Fłorowskogo*, *ŻMP* 4(1989), 64–89.
Wege der russischen Theologie. Eine geistesgeschichtliche Skizze zu Georgi Florowskis Lebenswerk, *Stimme der Orthodoxie* 2(1984), 37–45. 48.
- VISSER'T HOOFT W., *Fr. Georges Florovsky's Role in the Formation of WCC*, *VTQ* 23(1979) nr 3–4, 135–138.
- WILLIAMS G. H., *Georges Vasilievich Florovsky: His American Career (1948–1965)*, *GOTR* 11(1965) nr 1, 7–107.
The Neo-Patristic Synthesis of Georges Florovsky, [w:] *Georges Florovsky. Russian Intellectual and Orthodox Churchman*, wyd. A. Blane, Crestwood N.Y. 1993, 287–340.

III. Literatura pomocnicza

- ABEL F. M., *Hellenisme et orientalisme en Palestine au declin de la période Seleucide*, RB 53(1946) 385–402.
- ADAM K., *Das Wesen des Katholizismus*, Augsburg 1927.
- AFANASJEW N., *Cerkov Duchy Swiatogo*, Pariż 1971.
L'Église de Dieu dans le Christ, La Pensée Orthodoxe 14(1968) nr 2, 1–38.
- AGHIORGOUSSIS M., *Theological and Historical Aspects of Conciliarity: Some Propositions for Discussion*, GOTR 24(1979) nr 1, 5–19.
- AGOURIDES S., *Biblical Studies in Orthodox Theology*, GOTR 17(1972) nr 1, 51–62.
- AMIOT F., *The Key Concepts of St. Paul*, New York 1962.
- AMSTRONG A. H. I MARKUS R. A., *Wiara chrześcijańska a filozofia grecka*, Warszawa 1964.
- ANCHIMIUK J., *Prawosławne rozumienie soborowości*, WPKP 1–2(1977), 77–90.
- ANDRZEJEWSKI R., *Rozwój studiów patrystycznych*, AK 71(1979) z. 2, 177–194.
- AVIS P., *Christians in Communion*, London 1990.
- AWIERINCEW S., *Na skrzyżowaniu tradycji*, Warszawa 1988.
- BALTER L., *Święty Kościół Powszechny*, ComP 9(1989) nr 1, 3–15.
- BALTHASAR URS VON H., *Kosmische Liturgie. Das Weltbild Maximus des Bekenner*, Einsiedeln 1961.
- BARDY G., *La question des languages dans l'Église ancienne*, Paris 1948.
- BARR R. R., *The Changing Face of Sobornost*, DiakDial 2(1967) nr 3, 218–232.
- BARROIS G., *The Anatomy of Tradition*, VTQ 13(1969), 187–197.
- BATIFFOL P., *Le Catholicisme de St. Augustin*, Paris 1920.
- BEBIS G. S., *The Concept of Tradition in the Fathers of the Church*, GOTR 15(1970) nr 1, 22–55.
- BEHR-SIGEL E., *L'Église de Saint-Esprit*, Cont 28(1976) nr 93, 263–269.
- BIERDIAJEW N., *Filozofia swobodnago ducha. Problematika i apologija christianstwa*, cz. 2, Pariż 1928.
- BIEZOBRAZOW K., *The Family of God*, ER 9(1957), 129–142.
- BOMAN T., *Das hebräische Denken im Vergleich mit dem griechischen*, Göttingen 1968⁵.
- BOROVOY V., *The Meaning of Catholicity*, ER 16(1963), 26–32.
- BOUYER L., *Kościół Boży*, Warszawa 1977.
- BRATSIOTIS P. I., *An Orthodox Contribution*, [w:] *Biblical Authority for Today*, red. A. Richardson, W. Schweitzer, London 1951,
- BRIA I., *The Sense of Ecumenical Tradition. The Ecumenical Witness and Vision of the Orthodox*, Geneva 1991.
- BULGAKOW S., *Prawosławie*, Białystok-Warszawa 1992.

- BUTLER B. C., *The Church and Unity*, London 1979.
- BUX N., *Jedność i katolickość Kościoła powszechnego w Kościołach partykularnych*, ComP 8(1988) nr 2, 104–115.
- CERFAUX L., *La theologie de l'Église suivant saint Paul*, Paris 1965².
- CHAMOIX F., *La civilisation hellenistique*, Paris 1982.
- CHOMIAKOV A. S., *L'Église latine et le protestantisme au point de l'Église d'Orient*, Lausanne et Vevey 1872 (repr. 1969).
Połnoje sobranie soczinienij, t. 2, Moskwa 1886.
Russia and the English Church during the Last Fifty Years, London 1895.
- CHRAPOWICKI A., *L'idée morale des dogmes de la Tres Sainte Trinite de la divinite de Jesus-Christ et la redemption*, Paris 1910.
Połnoje sobranie soczinienij, t. 2, Sankt Petersburg 1911.
- CHRESTOU P. K., *Neohellenic Theology at the Crossroads*, GOTR 28(1983) nr 1, 39–54.
- CHRISTOFF P. K., *An Introduction to Nineteenth-Century Russian Slavophilism*, vol. I: A. S. Chomiakov, New York 1961.
Chrzest, Eucharystia, Posługiwanie Duchowne. Dokument z Limy 1982. Tekst i komentarze, red. W. Hryniewicz, S. J. Koza, Lublin 1989.
- CLÉMENT O., *L'Église Espace de l'Esprit*, Cont 97(1977) nr 1, 25–47.
Orthodox Ecclesiology as an Ecclesiology of Communion, OiCh 6(1970), 101–122.
- COLPE C., HANHART R., *Judentum*, [w:] *Kleine Wörterbuch des Hellenismus*, Wiesbaden 1988, 288–319.
- COMEAU M., *Saint Augustin, exegete du quatrieme evangile*, Paris 1930.
- CONGAR Y. M.-J., *Chrystus i zbawienie świata*, Kraków 1968.
L'Église une, sainte, catholique et apostolique, Paris 1970.
The Meaning of Tradition, New York 1964.
Les saint Péres, organes privileges de la Tradition, Ir 35(1962), 479–498.
- CRONK G., *The Message of the Bible. An Orthodox Christian Perspective*, Crestwood N.Y. 1990.
- CULLMANN O., *Christus und die Zeit. Die urchristliche Zeit- und Geschichtsauffassung*, Zollikon 1948.
- CZĘSZ B., *Związek Ducha Świętego z Kościołem w ujęciu świętego Ireneusza i w interpretacji montanistycznej*, Poznań 1991.
- DANIÉLOU J., *Gospel Message and Hellenistic Culture. A History of Early Christian Doctrine Before the Council of Nicaea*, vol. II, London-Philadelphia 1973.
- DELLING G., *Pleroma*, [w:] *Theological Dictionary of the New Testament*, red. G. Kittel i G. Friedrich, w angielskim tłum. G. W. Bromiley, *Abridged in one volume*, Grand Rapids Mich. 1985, 869–870.

- DEWART L., *The Foundations of Belief*, New York 1969.
The Future of Belief. Theism in a World Come of Age, New York 1966.
Religion, Language and Truth, New York 1970.
- A Documentary History of the Faith & Order Movement 1927–1963*, wyd. L. Vischer, St. Louis Mo., 1963.
- The Dublin Agreed Statement 1984*, [w:] *Anglican — Orthodox Dialog*, Crestwood N.Y. 1985, 8–49.
- DUPREY P., *The Synodical Structure of the Church in Eastern Theology*, *OiCh* 7(1971), 152–182.
- DURWELL F. X., *Eucharystia sakrament paschalny*, Warszawa 1987.
- ECKMANN A., *Pismo święte w życiu i nauczaniu Ojców Kościoła*, *AK* 71(1979) z. 2, 201–212.
- The Ecumenical Nature of the Orthodox Witness. Report of a Consultation of Orthodox Theologians (1977)*, [w:] *Apostolic Faith Today. A Handbook for Study*, Faith and Order Paper nr 124, Geneva 1985, 175–179.
- EVDOKIMOV P., *La connaissance de Dieu selon tradition orientale*, Lyon 1967.
Prawosławie, Warszawa 1964.
Sacrement de l'amour, Paris 1962
- Faith and Order. Louvain 1971*, *Faith and Order Paper* 59, Geneva 1971.
- FRANK-DUQUESNE A., *Cosmos et gloire. Dans quelle mesure l'univers a-t-il part a la chute, a la gloire finale?* Paris 1947.
- FRANZ E., *Totus Christus. Studien über Christus und Kirche bei Augustyn*, Bonn 1956.
- GIANAZZA P. G., *Paul Evdokimov cantore dello Spirito Sancto*, Roma 1983.
- GOLDSTEIN J., *Jewish Acceptance and Rejection of Hellenism*, [w:] *Jewish and Christian Self-Definition*, t. 2, *Aspects of Judaism in the Graeco-Roman Period*, wyd. E. P. Sanders, London 1981, 64–87.
- GRABOWSKI S. J., *St. Augustine and the Doctrine of the Mystical Body of Christ*, *ThS* 7(1946) No. 1, 72–125.
- GRANAT W., *Ku człowiekowi i Bogu w Chrystusie*, t. 2, Lublin 1974.
- GRILLMEIER A., *Die altkirchliche Christologie und die moderne Hermeneutik*, [w:] *Theologische Berichte*, Einsiedeln 1972, t. I, 69–167.
Hellenisierung-Judaisierung des Christentums als Deuterprinzipien der Geschichte des kirchlichen Dogmas, *Schol* 33(1958), 321–335, 528–558.
- HACKEL S., *Sobornost*, [w:] *Dictionary of the Ecumenical Movement*, wyd. N. Lossky, J. M. Bonino, J. S. Pobee, T. F. Stransky, G. Wainwright, P. Webb, Geneva 1991, 924–926.
- HANDSPICKER M. B., *Faith and Order 1948–1968*, [w:] *The Ecumenical Advance*.

- A History of the Ecumenical Movement*, t. 2, 1948–1968, wyd. H. E. Fey, London 1970, 145–170.
- HANSON R. P. C., *Tradition in the Early Church*, London 1962.
- HARAKAS S. S., *An Orthodox Evaluation of the „New Theology”*, GOTR 12(1967), 340–368.
The Orthodox Theological Approach to Modern Trends, VTQ 13(1969), 198–211.
- HARLÉ P. A., *Le Saint-Esprit et l'Église chez saint Paul*, VC 19(1965) nr 74, 13–29.
- HARNACK A., *Das Wesen des Christentums*, Leipzig 1900.
- HAUPTMANN P., *Die ekklesiologische Neubesinnung in der russischen Theologie des 20. Jahrhunderts*, Kyrios 10(1970), 225–234.
- HELLER M., *Teologia a nauki w okresie Ojców Kościoła*, Tarnowskie Studia Teologiczne 11(1992), 133–144.
- HENGEL, *The 'Hellenization' of Judea in the First Century after Christ*, London 1989.
Judentum und Hellenismus. Studien zu ihrer Begegnung unter besonderer Berücksichtigung Palastinas bis zur Mitte des 2. Jh. s. v. Chr., Tübingen 1969.
- HERBUT J., *Współczesna teologia a filozofia*, [w:] *Chrystocentryzm w teologii*, red. E. Kopeć, Lublin 1977, 147–156.
- HESSEN J., *Griechische oder biblische Theologie? Das Problem der Hellenisierung des Christentums in neuer Beleuchtung*, Leipzig 1956.
Platonismus und Prophetismus, München 1939, (1955²).
- HŁADOWSKI, *Demitologizacja*, EK III, 1146–1148.
- HOGSON L., *The Second World Conference on Faith and Order*, London 1938.
- HOPKO T., *The Lima Statement and the Orthodox*, VTQ 27(1983), 281–290.
- HRYCUNIAK S., *Eucharystia w Kościele prawosławnym*, RT 21(1979) z. 2, 123–135.
Kryterium prawosławia, WPKP 3(1974), 23–31.
Nauka Ojców Kościoła o św. sakramentach, RT 26(1984) z. 2, 85–94.
Prawosławie i Zachód, WPKP 3(1974), 53–56.
- HRYNIEWICZ W., *Apofatyczna Teologia*, EK I, 745–748.
Chrzest łączy, Eucharystia dzieli? Refleksje na maginesie „Dokumentu z Limy”, [w:] *Chrzest, Eucharystia, Posługiwanie Duchowne. Dokument z Limy 1982. Tekst i komentarze*, red. W. Hryniewicz, S. Koza, Lublin 1982, 89–112.
Dogmat i jego funkcje w teologii prawosławnej, AK 87(1976), 401–419.
Dogmat i Ortodoksja. Rozważania ekumeniczne, Znak 46(1994) nr 473, 4–18.
Dogmatów ewolucja w teologii prawosławnej, EK IV, 18–19.

- Duch Święty, sakramenty, człowiek. Ku spotkaniu tradycji chrześcijaństwa Wschodu i Zachodu*, Znak 32(1980) nr 316, 1203–1220.
- „Jeden jest Pan, jedna wiara...”. *Kilka refleksji o jedności Kościoła i tożsamości wiary*, ComP 8(1988) nr 2, 82–91.
- Kościół siostrzane*, Warszawa 1993.
- Ku jedności w wierze. Sens recepcji „Dokumentu z Limy”*, [w:] *Chrzest, Eucharystia, Posługiwanie Duchowne. Dokument z Limy 1982. Tekst i komentarze*, red. W. Hryniewicz, S. Koza, Lublin 1982, 171–194.
- Nasza Pascha z Chrystusem*, Lublin 1987.
- Pascha Chrystusa w dziejach człowieka i wszechświata*, Lublin 1991.
- Pneumatologia a eklezjologia. Prawosławny wkład do współczesnej dyskusji ekumenicznej*, CT 47(1977) nr 2, 33–59.
- Prawosławna idea „ekumenizm w czasie”*, RTK 24(1977) z 4, 93–105.
- Rola Tradycji w interpretacji teologicznej*, Lublin 1976.
- Sakrament Paschy i Pięćdziesiątnicy: Tajemnica Eucharystii w świetle Dialogu Katolicko-Prawosławnego*, [w:] *Eucharystia i Połannictwo*, red. L. Górka, W. Hryniewicz, Warszawa 1987, 30–69.
- ISTAVRIDIS V. T., *The Orthodox Church in the Ecumenical Movement 1948–1968*, [w:] *The Ecumenical Advance. A History of the Ecumenical Movement*, t. 2, 1948–1968, London 1970, 289–309.
- IVANKA E., *Hellenisches und Christliches im Fruhbyzantinischen Geistesleben*, Wien 1948.
- JANKOWSKI A., *Zarys pneumatologii Nowego Testamentu*, Kraków 1982.
- JAWORSKI M., *Prądy filozoficzne u podstaw nowej teologii*, ACr 7(1975), 521–536.
- KAMIŃSKI S., *Czy filozofia służy teologii*, [w:] *Jak filozofować? Studia z metodologii filozofii klasycznej*, red. T. Szubka, Lublin 1989, 373–380.
- Współczesna teologia katolicka (Próba metodologicznej charakterystyki)*, ZNKUL 21(1978) nr 1, 3–16.
- KANNENGIESSER C., *The Future of Patristics*, ThS 52(1991), 128–139.
- KASPER W., *Kościół jako sakrament jedności*, ComP 8(1988) nr 2, 3–9.
- Kościół jako wspólnota. Refleksje nad eklezjologiczną ideą przewodnią Soboru Watykańskiego II*, ComP 6(1986) nr 4, 26–42.
- KELLY J. N. D., *‘Catholic’ and ‘Apostolic’ in the Early Centuries*, OiCh 69(1970), 274–280.
- Początki doktryny chrześcijańskiej*, tłum. J. Mrukówna, Warszawa 1988.

- KLINGER J., *Tradycja starochrześcijańska w doktrynie i duchowości Kościołów wschodnich*, [w:] *O istocie Prawosławia*, Warszawa 1983, 144–158.
- KONSTANTINIDIS C., *The Significance of the Eastern and Western Traditions within Christendom*, [w:] *The Orthodox Church in the Ecumenical Movement. Documents and Statements 1902–1975*, wyd. C. G. Patelos, Geneva 1978, 220–230.
- KOZŁOWSKI R., *Koncepcja Kościoła w myśli teologicznej Mikołaja Afanasjewa*, Warszawa 1990.
Rosyjska eklezjologia prawosławna w XIX–XX wieku, Warszawa 1988.
- KUDASIEWICZ J., *Harnack Adolf*, EK VI, 568–569.
- LAMARCHE P., *Pełnia*, [w:] *Słownik Teologii Biblijnej*, red. X. Leon-Dufour, Poznań-Warszawa 1982, 655–656.
- LIEBERMAN S., *Hellenism in Jewish Palestine*, New York 1950.
- LIFSHITZ B., *L'hellenisation des Juifs de Palestine*, RB 72(1965), 520–538.
- LONERGAN B. J. F., *The Dehellenization of Dogma*, ThS 28(1967), 336–351.
- LUBAC DE H., *Corpus Mysticum. L'Eucharistie et l'Église au moyen age*, Paris 1944.
Katolicyzm. Społeczne aspekty dogmatu, tłum. M. Stokowska, Kraków 1961.
- LOSSKY N. O., *History of Russian Philosophy*, New York 1951.
- LOSSKY V., *Apophasis and Trinitarian Theology*, [w:] *In the Image and Likeness of God*, red. J. H. Erickson, T. E. Bird, Creswood N.Y. 1985, 13–29.
Concerning the Third Mark of the Church: Catholicity, [w:] *In the Image and Likeness of God*, 169–181.
- ROBINSON J. A., *Teologia mistyczna Kościoła Wschodniego*, tłum. M. Sczaniecka, Warszawa 1989.
- LOWRIE D. A., *Saint Sergius in Paris*, London 1954.
- MACKEY J. P., *Tradycja i zmiana w Kościele*, przeł. M. Wierzbicka, Warszawa 1974.
- MADOZ J., *El concepto de la tradicion en Vincent de Lerins*, Roma 1933.
- MANDELSZTAM O., *O poezii*, Leningrad 1928.
- MC GRATH A. E., *The Genesis of Doctrine. A Study in the Foundations of Doctrinal Criticism*, Oxford 1990.
Reformation to Enlightenment, [w:] *History of Christian Theology*, wyd. P. D. Avis, t. 1, Grand Rapids Mi. 1986, 105–229.
- MEIJERING E., *Die Hellenisierung des Christentums im Urteil Adolf von Harnacks*, Amsterdam 1985.
- MERSCH E., *Le Corps Mystique du Christ*, Paris 1933.
Le Corps Mystique du Christ. Etudes de Theologie Historique, t. 1 i 2, Bruxelles 1936.

- METZ J. B., „*Jedność i Wielość*”. *Problem i perspektywy inkulturacji*, Znak 46(1994) nr 472, 4–11.
- MEYENDORFF J., *Historical Relativism and Authority in Christian Dogma*, Sobornost 1969, series 5, nr 9, 629–643.
Kafolicznost Cerkwi, MEPR 80(1970) nr 4, 231–247.
The Meaning of Tradition, [w:] *Scripture and Ecumenism. Protestant, Catholic, Orthodox and Jewish*, red. Sedler, Pittsburgh Pa. 1965, 43–58.
Orthodoxie et Catholicite, Paris 1963.
- MOMIGLIANO A., *Alien Wisdom. The Limits of Hellenization*, Cambridge 1975.
- NAGY S., *Dwa bieguny jedności Kościoła — „jedność dana” i „jedność zadana”*, ComP 8(1988) nr 2, 15–26.
- NEWBIGIN L., *L'Église, People des croyants, Corps du Christ, Temple de l'Ésprit*, Neuchâtel 1958.
- NEWMAN J. H., *O rozwoju doktryny chrześcijańskiej*, Warszawa 1957.
- NISSIOTIS N. A., *Auf dem Weg zur Gemeinschaft der Kirchen im Jahr „2000”*, ThQ 166(1986), 248–267.
The Importance of the Doctrine of the Trinity for Church Life and Theology, [w:] *The Orthodox Ethos*, wyd. A. J. Philippou, Oxford 1964, t. 1, 32–69.
Interpreting Orthodoxy, ER 14(1961) nr 1, 4–28.
Die qualitative Bedeutung der Katholizität, ThZ 17(1961) nr 4, 259–280.
Remarques sur le renouveau de la théologie systématique, La Pensée Orthodoxe 12(1966), 125–134.
Die Theologie der Ostkirche im ökumenischen Dialog, Stuttgart 1968.
Visions of the Future Ecumenism, GOTR 26(1981) nr 4, 280–304.
The Witness and the Service of Eastern Orthodoxy to the one Undivided Church, [w:] *The Orthodox Church in the Ecumenical Movement. Documents and Statements 1902–1975*, wyd. C. G. Patelos, Geneva 1978, 231–241.
- NOSSOL A., *Aktualna sytuacja teologii dogmatycznej*, ZNKUL 14(1971) nr 2, 47–56.
„Cognitio Dei experimentalis”. Nauka Jana Hessena o religijnym poznaniu Boga, Warszawa 1974.
Dehellenizacja, EK III, 1096–1097.
- NYGREN A., *Corpus Christi*, Lund 1943.
Christ and His Church, Philadelphia 1954.
- OLEJNIK S., *Jedność Kościoła a pluralizm życia chrześcijańskiego*, Warszawa 1982.

- O'BRIEN J., *Tension and Progress in Theology Today*, Ang 53(1976), 303–318.
- Orthodox Statement in Connection with third Assembly of the World Council of Churches*, New Delhi, 1961, [w:] *The Orthodox Church in the Ecumenical Movement. Documents and Statements 1902–1975*, wyd. C. G. Patelos, Geneva 1978, 97–98.
- OSBORN E. F., *Reason and the Rule of Faith in the Second Century AD*, [w:] *The Making of Orthodoxy. Essays in Honor of Henry Chadwick*, red. R. Williams, Cambridge 1989, 40–61.
- PADOVESE L., *Wprowadzenie do teologii patrystycznej*, tłum. A. Baron, Kraków 1994.
- PANOU S., *Apophatische Gotteserkenntnis*, NZSTR 13(1971), 280–314.
- PLANK B., *Katholizität und Sobornost*, Würzburg 1960.
- PRENTICE R., *Fundamental Dehellenization. An Analysis and Critique of Dewart's „The Foundations of Belief”*, Ant 46(1971), 205–297.
- PRESTIGE G. L., *Fathers and Heretics*, London 1940.
- RAJAK T., *The Hasmoneans and the Uses of Hellenism*, [w:] *A Tribute to Geza Vermes. Essays on Jewish and Christian Literature and History*, wyd. P. Davies, R. White, *Journal for the Study of the Old Testament*, Supplement Series 100, Sheffield 1990, 261–280.
- RAPORT OF THE SECTION ON UNITY. THIRD ASSEMBLY OF THE WORLD COUNCIL OF CHURCHES NOVEMBER 18–DECEMBER 6, 1961, [w:] *A Documentary History of the Faith and Order Movement 1927–1963*, wyd. L. Vischer, St. Louis Mo. 1963, 144–163.
- RIASANOVSKY N. V., *A. S. Khomiakov's Religious Thought*, VTQ 23(1979), 87–100.
- ROBINSON J. A. T., *The Body. A Study in Pauline Theology*, London 1952.
- ROMANIDES J., *Orthodox Ecclesiology according to Alexis Khomiakov*, GOTR 2(1956), 57–73.
- ROSSUM VAN J., *A. S. Khomiakov and Orthodox Ecclesiology*, VTQ 35(1991) nr 1, 67–82.
- RUPPERT G., *Das Traditionsprinzip des Vincentius von Lerinum*, ThG 75(1985), 446–450.
- RUSECKI M., *Hellenizacja*, EK VI, 655–660.
- SCHMEMANN A., *The Idea of Primacy in Orthodox Theology*, VTQ 4(1960) nr 2, 52–71.
- St. Vladimir's Orthodox Theological Seminary 1938–1968*, VTQ 13(1969) nr 1–2, 1–14.
- St. Vladimir's Twentieth Anniversary 1938–1958*, VTQ 2(1958) nr 3, 1–10.
- Theology and Liturgy*, [w:] *Church, World, Mission. Reflections on Orthodoxy in the West*, Crestwood N.Y. 1979, 129–146.

- SCHNEIDER C., *Kulturgeschichte des Hellenismus*, t. I–II, München 1967–1969.
- SCOUTERIS C., *Holy Scripture and Councils*, *Sobornost* 1975, series 7, nr 2, 111–116.
- SMULDERS P., *Le mot et le concept de tradition chez les Peres*, *RSR* 40(1952), 41–62.
- STANILOAE D., *Le Genie de l'Orthodoxie*, Paris 1985.
The Orthodox Conception of Tradition and the Development of Doctrine, *Sobornost* 1969, series 5, nr 9, 652–662.
Orthodoxe Dogmatik, Zürich-Gütersloh 1985.
Unity and Diversity in Orthodox Tradition, *GOTR* 17(1972) nr 1, 20–40.
- STANISZEWSKI W., *Kościół jako Mistyczne Ciało Chrystusa według św. Augustyna*, Lublin 1936.
- STYLIANOPOULOS T., *New Theology and Orthodox Tradition*, *VTQ* 14(1970) nr 3, 136–154.
Historical Studies and Orthodox Theology or the Problem of History for Orthodoxy, *GOTR* 12(1967), 394–419.
- SYKES S., *The Identity of Christianity. Theologians and the Essence of Christianity from Schleiermacher to Barth*, London 1984.
- SZYMUSIAK J., *Duch Święty według Ojców Kościoła*, *AK* 80(1973) nr 384, 50–58.
- TARIEJEW M. M., *Filosofia Żizni*, Moskwa 1916.
- TARN W., *Hellenistic Civilization*, London 1966⁴.
- TAVARD G. H., *The Church, Community of Salvation. An Ecumenical Ecclesiology*, Collegeville, Minnesota 1992
- TCHERIKOVER A., *Hellenistic Civilization and the Jews*, Philadelphia 1959.
The Third World Conference on Faith and Order, red. O. S. Tomkins, London 1953.
- THUNBERG L., *Man and the Cosmos. The Vision of St. Maximus the Confessor*, Crestwood N.Y. 1985.
- TIMIADIS E., *Neglected Factors Influencing Unity*, *GOTR* 14(1969) nr 2, 111–137.
- TRESMONTANT C., *Essai sur la pensée hébraïque*, Paris 1962³.
- TROMP S., *Corpus quod est Ecclesia*, Roma 1946.
- ULLRICH L., *Problem jedności Kościoła w perspektywie współczesnej odnowy ekumenicznej*, *ComP* 8(1988) nr 2, 54–77.
- III. *Vorkonziliare Panorthodoxe Konferenz (Chambésy, 28. Oktober–6. November 1986)*, *Sonderdruck aus Una Sancta*, 42(1987) 1. Heft, 4–28.
- WARE K. (T.), *THE ORTHODOX CHURCH*, London 1963.
Patterns of Episcopacy in the Early Church and Today: An Orthodox View, [w:] *Bishops. But What Kind? Reflections on Episcopacy*, wyd. P. Moore, London 1982, 1–24.

- WARNACH V., *Kościół jako Sakrament*, [w:] *Nowy obraz Kościoła po Soborze Watykańskim II*, red. B. Lambert, Warszawa 1968, 32–38.
- WEISS H. F., „Volk Gottes” und „Leib Christi”. *Überlegungen zur paulinischen Ekklesiologie*, ThLZ 102(1977), 411–420.
- WIEDERNIKOW A., *Problema priedanija w prawosławnom bogostłowii*, ŻMP 9(1961), 42–49 i 10(1961), 61–71.
- WILLERS U., *Kościół jako instytucja Ducha Świętego: Tajemnica, którą żyjemy*, ComP 9(1989) nr 1, 27–43.
- WINLING R., *Teologia współczesna*, Kraków 1990.
- WÓJTOWICZ M., *Podmiot nieomyłności w Kościele według A. S. Chomiankova*, [w:] *Studia Ekumeniczne*, t. I, Warszawa 1982, 179–228.
- ZELLER O., *Hellenismus*, [w:] *Wörterbuch des Christentums*, red. V. Drexsen, H. Haring, K. J. Kuschel, Zurich 1988, 475–476.
- ZERNOV N., *The Russian Religious Renaissance of the Twentieth Century*, London 1963.
Wschodnie chrześcijaństwo, Warszawa 1967.
- ZIENKOWSKIJ W. W., *Istoria Russkoj Fitosofii*, Paris 1950.
- ZILLES U., *Pluralizm w teologii*, [w:] *Podstawy wiary. Teologia 6. Kolekcja Communio*, Poznań 1991, 360–370.
- ZIZIOULAS J. D., *Being as Communion*, London 1985.
The Eucharistic Community and the Catholicity of the Church, OiCh 6(1970), 314–337.
Die pneumatologische Dimension der Kirche, Com 2(1973) nr 2, 133–147.